

UPPGIFTER FÖR CIRKULÄRDATABASEN

Cirkulärnr: 22:04
Diariernr: 22/00188
Handläggare: Victoria Bergner
Johannes Isaksson
Ämnesord: Pension, förmånsbestämd ålderspension,
avgiftsbestämd ålderspension
Avdelning: Avdelningen för arbetsgivarpolitik
Sektion/Enhet: Förhandlingssektionen
Datum: 2022-02-08
Mottagare: Kommunstyrelsen
Regionstyrelsen
Medlem i Sobona - Kommunala företagens
arbetsgivarorganisation
Arbetsgivarpolitik
Rubrik: Överenskommelse om Avgiftsbestämd
KollektivAvtalad Pension (AKAP-KR) m.m. Samt
överenskommelse om ändrad lydelse i KAP-KL
Ersätter: 20:17
Bilagor: - Överenskommelse om ändringar och tillägg i
Avgiftsbestämd KollektivAvtalad Pension (AKAP-
KR).

- Överenskommelse om ändringar och tillägg i
KollektivAvtalad Pension - KAP-KL.

- Redogörelsetext avseende förändringar i AKAP-KL
samt KAP-KL.

Sammanfattning

SKR och Sobona har med OFR, Svenska Kommunalarbetsförbundet och AkademikerAlliansen den 20 december träffat en överenskommelse om tillägg och ändringar i Avgiftsbestämd KollektivAvtalad Pension (AKAP-KL) samt vissa följdändringar i KollektivAvtalad Pension (KAP-KL). OFR:s förbundsområde Läkare står i nuläget utanför överenskommelsen.

De villkorsändringar som följer av överenskommelserna träder ikraft 1 januari 2023. Samtidigt byter AKAP-KL namn till AKAP-KR.

SLUT UPPGIFTER FÖR CIRKULÄRDATABASEN

CIRKULÄR 22:04

Avdelningen för arbetsgivarpolitik:
Victoria Bergner
Johannes Isaksson

Kommunstyrelsen
Regionstyrelsen
Medlem i Sobona - Kommunala företagens
arbetsgivarorganisation
Arbetsgivarpolitik

Överenskommelse om Avgiftsbestämd KollektivAvtalad Pension (AKAP-KR) m.m. Samt överenskommelse om ändrad lydelse i KAP-KL

SKR och Sobona har med OFR, Svenska Kommunalarbetsareförbundet och AkademikerAlliansen den 20 december träffat en överenskommelse om tillägg och ändringar i Avgiftsbestämd KollektivAvtalad Pension (AKAP-KL) samt vissa följdändringar i KollektivAvtalad Pension (KAP-KL). OFR:s förbundsområde Läkare har valt att stå utanför överenskommelsen.

De villkorsändringar som följer av överenskommelserna träder ikraft 1 januari 2023. Samtidigt byter AKAP-KL namn till AKAP-KR.

AKAP-KR blir från den 1 januari 2023 det framåtriktat gällande pensionsavtalet för alla anställda inom kommunsektorn. I och med denna överenskommelse stängs inträde till det delvis förmånsbestämda avtalet KAP-KL. Kommunsektorn lämnar därmed ett system med förmånsbestämda pensionslösningar. Det helt avgiftsbestämda pensionsavtalet AKAP-KR innebär ett modernt och långsiktigt hållbart pensionsavtal som utgår ifrån den anställdes livsinkomst. Anställda inom kommuner och regioner tjänar in till sin tjänstepension under hela sitt arbetsliv, och ges därmed möjlighet till bra och trygga pensioner. Ett helt avgiftsbestämt pensionsavtal för sektorns medarbetare främjar rörlighet inom sektorn och mellan arbetsmarknadens sektorer.

Det nuvarande pensionssystemet för kommuner och regioner med förmånsbestämda pensioner innebär att kostnaderna för arbetsgivarna är både mycket varierande mellan åren och oförutsägbara.

Den förmånsbestämda ålderspensionen innebär ett åtagande för arbetsgivarna vars storlek inte är känt förrän den förmånsbestämda pensionen beräknas i samband med den anställdes 65-årsdag. Vad pensionen i slutändan kostar arbetsgivaren beror på hur länge den anställda varit anställd i sektorn, födelseår och de löner som ligger till grund för pensionsberäkningen. Det förmånsbestämda pensionssystemet där utfallet

är osäkert, är därför olämpligt och det är en långsiktigt ohållbar princip att skjuta på pensionskostnader för kommande generationer att betala.

Systemet med förmånsbestämda pensioner ger också oförutsägbara kostnader på grund av anställdas anställningshistorik inom sektorn. Det är exempelvis väsentligt mycket dyrare att höja lönen för en redan anställd med lång anställningstid inom sektorn och med årslön över 7,5 inkomstbasbelopp, jämfört med att nyanställa en individ med motsvarande lön, men utan kommunalt förflutet. Det skapar ett system där kostnad, lön och produktivitet inte följs åt.

Den nya överenskommelsen ger arbetsgivare inom sektorn ökade möjligheter att prognosticera och budgetera uppkomna pensionskostnader. Rörligheten både inom och mellan arbetsmarknadssektorerna underlättas och arbetsgivarnas möjligheter till kompetensförsörjning förbättras. Avtalet blir också enklare och mer lättförståeligt för både arbetsgivare och anställda.

Förändringar av avtalet i korthet:

- Pensionsavgiften i AKAP-KR höjs till 6 procent på den pensionsgrundande lönen upp till och med 7,5 inkomstbasbelopp (3,75 inkomstbasbelopp per halvår), och 31,5 procent på de delar av den pensionsgrundande lönen som överstiger 7,5 inkomstbasbelopp (3,75 inkomstbasbelopp per halvår), upp till 30 inkomstbasbelopp (15 inkomstbasbelopp per halvt år).
- Pensionsavgiften beräknas vid två tillfällen per kalenderår; den 30 juni och den 31 december. Avgiften betalas av arbetsgivaren fyra gånger per kalenderår, 3 respektive 6 månader efter beräkningstidpunkten.
- AKAP-KR gäller för anställda inom kommunal sektor (inklusive anställda som kommer från PA-KFS 09 avtalet). En större del av de anställda i KAP-KL går över till AKAP-KR.
- Undantag görs för anställda med förmånsbestämt pensionsintjänande, anställda med överenskommen särskild avtalspension, beviljad särskild avtalspension för räddningstjänstpersonal, anställda födda 1957 och tidigare, anställda med sjukersättning eller arbetsskadelivränta samt anställda med förmånsbestämd pension under utbetalning. Dessa stannar kvar i KAP-KL. *Under 2022 kommer dock fortsatt anställda med sjukersättning eller arbetsskadelivränta att utredas vad gäller avtalstillhörighet.*
- Anställda med förmånsbestämt pensionsintjänande kan välja att gå över till AKAP-KR, då med extra tillägg av pensionsavgift fram till 65 år.
- För anställda med förmånsbestämt pensionsintjänande som väljer att gå över till AKAP-KR så fastställs vid övergången en livränta,

denna livränta uppräknas därefter med förändringen av inkomstbasbelopp fram till 65 år.

- Inträde till KAP-KL med delvis förmånsbestämda pensioner stängs.
- Tidigaste utbetalningsålder höjs från 55 år till 60 år och från år 2026 är inriktningen att tidigaste utbetalningsålder höjs ytterligare till 62 år.
- Utbetalning av avgiftsbestämd ålderspension ska ske livsvarigt men kan efter särskild överenskommelse betalas ut som lägst i 10 år.

Särskilt om val för anställda i KAP-KL som väljer att gå över till AKAP-KR.

Anställda med ett pågående intjänande av förmånsbestämd pension har i samband med ikraftträdandet av denna överenskommelse rätt att välja att omfattas av AKAP-KR med tillägg av pensionsavgift. Ett pågående intjänande av förmånsbestämd ålderspension innebär ett pensionsunderlag hos arbetsgivaren som överstiger 7,5 inkomstbasbelopp i KAP-KL den 31 december 2022. Valmöjlighet att omfattas av AKAP-KR med tillägg av pensionsavgift, ges också till anställda med förmånsbestämt intjänande i KAP-KL, som avslutat anställning inom avtalsområdet sista kvartalet 2022 samt påbörjat annan anställning under första kvartalet 2023.

Arbetsgivaren ansvarar för att ett val av pensionsavtal genomförs den sista april 2023 i en särskild valprocess. SKR kommer tillsammans med representanter för medlemmar och valcentraler ta fram ett utkast till valinformation.

Anställda som i valprocessen väljer att övergå till AKAP-KR omfattas därefter av högre generella pensionsavgifter om 6 % för lönedelar under och i nivå med 7,5 inkomstbasbelopp (3,75 inkomstbasbelopp per halvår), samt 31,5 % för lönedelar överstigande 7,5 inkomstbasbelopp (3,75 inkomstbasbelopp per halvår), upp till 30 inkomstbasbelopp (15 inkomstbasbelopp per halvt år).

Anställda som i valprocessen väljer att övergå till AKAP-KR får också tillägg av pensionsavgift enligt tabell (underbilaga A till Centrala och lokala protokollsanteckningar, § 7, tabell 1) baserad på ålder. Tillägg av pensionsavgift betalas årligen i efterhand.

För de anställda med förmånsbestämt intjänande i KAP-KL som väljer att övergå till AKAP-KR ska en intjänad pensionsrätt (IPR) beräknas. Denna beräkning sker i enlighet med bestämmelser för beräkning av livränta i KAP-KL. Den intjänade pensionsrätten ska från och med kalenderåret efter ikraftträdandeåret 2023, årligen uppräknas med motsvarande förändringen av inkomstbasbeloppet och uppräknas fram till 65 år.

Alternativ avtalstillämpning

Från och med 1 januari 2023 upphör möjligheten för anställda och arbetsgivare att framåtriktat helt eller delvis träffa avtal om annan pensionslösning enligt KAP-KL, Centrala och lokala protokollsanteckningar, punkt 1.

Arbetsgivare har möjlighet att fortsatt erbjuda anställda som efter valperioden väljer att vara kvar i KAP-KL att övergå till AKAP-KR, då utan rätt till tilläggsavgifter enligt underbilaga A till centrala protokollsanteckningar, bilaga 2, §7 tabell 1.

Sveriges Kommuner och Regioner
Avdelningen för arbetsgivarpolitik

Jeanette Hedberg

Victoria Bergner

Bilagor:

- Överenskommelse om ändringar och tillägg i Avgiftsbestämd KollektivAvtalad Pension (AKAP-KR).
- Överenskommelse om ändringar och tillägg i KollektivAvtalad Pension - KAP-KL.
- Redogörelsetext avseende förändringar i AKAP-KL samt KAP-KL.